

Valintaesitys maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristön käsittelyyn

Hankkeen julkinen nimi	Tulevaisuuden YRITTÄMÖ
Hakemusnumero	R-02895
Valintakokouksen päivämäärä	
Hakijan virallinen nimi	Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä
Osatoteuttajat	Kalajoen kaupunki, Ylivieskan kaupunki, Nivalan kaupunki, Haapaveden kaupunki
Toimintalinja	7 Oikeudenmukaisen siirtymän Suomi
Erityistavoite	7.1. Turpeesta luopumisen alueellisesti oikeudenmukainen siirtymä
Alkamispäivämäärä	1.8.2026
Päätymispäivämäärä	30.6.2029
Käsittelijä	Ville Mehtälä

Hakijan esittämä kuvaus hankkeen sisällöstä

Tulevaisuuden YRITTÄMÖ on Pohjois-Pohjanmaan eteläosassa toteutettava hanke, jonka tavoitteena on vahvistaa yrittäjyysosaamista, tukea yritystoiminnan jatkuvuutta ja luoda uusia väyliä työllistymiseen. Hanke vastaa alueen kuntien ajankohtaisiin tarpeisiin tilanteessa, jossa yrittäjyys on keskeinen osa elinvoimaisuutta ja maaseutukuntien kestävä kehityksen edistäjä. Paikalliset yritykset ovat merkittäviä työllistäjiä, talouden vahvistajia ja sosiaalisen sekä ekologisen vastuullisuuden toteuttajia, ja niiden tulevaisuus vaikuttaa koko alueen hyvinvointiin.

Työllisyyspalveluiden siirryttyä kuntien vastuulle vuonna 2025 syntyi tarve rakentaa uudenlainen, yhtenäinen yhteistyörakenne JEDUn, työllisyysalueiden, elinvoimapalveluiden ja yritysneuvonnan välille. Myös se, että osa hankealueen kunnista kuuluu eri työllisyysalueille (Nivala, Kalajoki ja Ylivieska YKN:ään ja Haapavesi Raahen työllisyysalueelle), korostaa tarvetta rajat ylittävälle, koordinoitulle yhteistyölle.

Hankkeessa rakennetaan yhtenäinen yrittäjyyspolku, joka tarjoaa osallistujille selkeän reitin yrittäjyyteen tutustumisesta liiketoiminnan käynnistämiseen. Polku sisältää modernin, ajasta ja paikasta riippumattoman verkkovalmennuksen, lähivalmennuksia, sparrausta ja mentorointia. Osallistujat voivat testata liikeideoita, löytää uusia uravaihtoehtoja ja saada tukea yrityksen perustamiseen tai jatkamiseen yritysoston kautta.

Hanke vastaa Pohjois-Pohjanmaan eteläosan elinkeino- ja työmarkkinatilanteesta tunnistettuun kaksoishaasteeseen: toisaalta alueella on osaajapula ja tarve uusille yrittäjyysratkaisuille, ja toisaalta moni nuori, työtön tai uranvaihtaja kamppailee löytääkseen oman paikkansa työelämässä. Pohjois-Pohjanmaan eteläisellä alueella Haapaveden-Siikalatvan seutu on ollut yksi niistä seutukunnista, joihin turveteollisuuden alasajo on vaikuttanut merkittävästi.

Hankkeen varsinaiset kohderyhmät:

Hankkeen ensisijaisena kohderyhmänä ovat henkilöt, joilla on tarve vahvistaa osaamistaan ja löytää uusia väyliä työllistymiseen yrittäjyyden kautta.

- Kohderyhmään kuuluvat ammatillisen koulutuksen opiskelijat, joilla on kiinnostusta tai valmiuksia itsensä työllistämiseen yrittäjyyden keinoin. Erityisesti nuorille hanke tarjoaa vaihtoehtoisia urapolkuja valmistumisen jälkeen.

- Toinen keskeinen kohderyhmä muodostuu työttömistä työnhakijoista ja työvoiman ulkopuolella olevista, joilla on osaamista tai kokemusta, mutta jotka tarvitsevat tukea omien vahvuuksiensa tunnistamiseen ja hyödyntämiseen. Tähän ryhmään kuuluvat myös uranvaihtajat, perhevapaalla olevat sekä muut, jotka etsivät uusia ratkaisuja työllistymiseensä.

- Lisäksi hanke kohdistuu henkilöihin, jotka suunnittelevat yrittäjyyttä tai ovat vasta aloittamassa yritystoimintaansa. Heillä on usein alustava liikeidea, mutta he tarvitsevat käytännönläheistä valmennusta ja tukea sen kehittämiseen. Erityisen merkittäväksi nähdään matalan kynnyksen mahdollisuudet, kuten kevytyrittäjyys ja alustatalouden tarjoamat vaihtoehdot.

Hankkeen kohderyhmänä ovat myös työllisyysalueiden, JEDUn ja yritys-/elinvoimapalveluiden henkilökunta. Heidän verkostoitumisestaan ja osaamistaan lisäämällä saadaan yrittäjyydestä kiinnostuneiden henkilöiden neuvontapalveluiden laatua kehitettyä. Hankkeessa huomioidaan myös aliedustetut ryhmät, kuten vain perusasteen tutkinnon suorittaneet ja maahanmuuttajataustaiset, joiden osaamistason nostaminen vahvistaa työllistymismahdollisuuksia ja tukee yhdenvertaisuutta työelämässä.

Osallistuvia henkilöitä: 666 (työttömiä 58, koulutuksessa 113, työssä olevia 436, työmarkkinoiden ulkopuolella 59), 18-29 vuotiaita 207, ammattipätevyyksiä 15
Mukaan tulevia yrityksiä 67

Hankkeen tavoitteet:

1. Synnyttää uutta yrittäjyyttä ja vahvistaa yrittäjyysvalmiuksia

Hankkeen tavoitteena on rakentaa saavutettava ja vaiheittainen yrittäjyysvalmennusmalli, jonka avulla yrittäjyydestä kiinnostuneet voivat tutustua yrittäjyyteen, kehittää osaamistaan ja edistää omia liikeideoitaan käytännönläheisesti. Malli tarjoaa vaihtoehtoisen väylän työllistymiseen nuorille, työttömille, alanvaihtajille ja sivutoimisesta yrittäjyydestä kiinnostuneille.

2. Edistää omistajanvaihdosten toteutumista ja yritystoiminnan jatkuvuutta

Tavoitteena on rakentaa jatkajapolku, joka tuo yhteen luopuvat yrittäjät ja yrityksen ostamisesta kiinnostuneet henkilöt. Hanke vahvistaa jatkajien osaamista ja auttaa yrityksiä valmistautumaan omistajanvaihdokseen. Tavoitteena on ehkäistä yritysten ennen aikaista lopettamista ja turvata työpaikat.

3. Luoda monistettava digitaalinen yrittäjyysvalmennusmalli

Hankkeen tavoitteena on tuottaa moderni verkkovalmennus kokonaisuutena, joka jää pysyvästi JEDUn, kuntien yrityspalveluiden ja työllisyysalueiden käyttöön. Valmennus mahdollistaa yrittäjyyden oppimisen ajasta ja paikasta riippumatta.

4. Vahvistaa toisen asteen opetushenkilöstön yrittäjyyskasvatusosaamista

Tavoitteena on tarjota opetushenkilöstölle täsmävalmennuksia yrittäjyyskasvatuksesta, jotta yrittäjyys voidaan sisällyttää luontevaksi osaksi arjen opetusta.

5. Edistää tasa-arvoista ja yhdenvertaista yrittäjyyskulttuuria

Tavoitteena on lisätä erityisesti naisyrittäjyyden ja aliedustettujen ryhmien mahdollisuuksia siirtyä yrittäjyyteen. Hanke kartoittaa sukupuolittuneita rakenteita ja kohdentaa viestintää tasa-arvon edistämiseksi.

Hankkeen toimenpiteet:

TYÖPAKETTI 1: JEDU YRITTÄMÖ ja koulutuksen uudistaminen (JEDU)

Hankkeessa kehitetään JEDUun YRITTÄMÖ-toimintamalli, jonka avulla yrittäjyyskasvatus ja harjoitusyritystoiminta juurrutetaan systemaattisesti osaksi oppilaitoksen arkea, opetusta ja toimintakulttuuria. Tavoitteena on vahvistaa sekä opiskelijoiden että henkilöstön yrittäjyysvalmiuksia,

lisätä yrittäjyyden houkuttelevuutta uravaihtoehtona sekä varmistaa, että hankkeen aikana kehitetyt sisällöt ja toimintamallit jäävät pysyväksi osaksi oppilaitoksen toimintaa.

Hankkeessa kehitetään kaikille osaamisaloille soveltuva yrittäjyyskoulutuspaketti, jossa hyödynnetään monipuolisia ja osallistavia pedagogisia ratkaisuja, kuten pelillistämistä, innovaatiopedagogiikkaa, projektityöskentelyä ja tekemällä oppimista, mikä mahdollistaa yrittäjyysosaamisen systemaattisen kytkeytymisen eri alojen ammatillisiin opintoihin. Tämän lisäksi luodaan uusi 3–5 osp tutkinnonosa ”Yrittäjyys osana ammatillista identiteettiäni”.

Osana toimintamallia käynnistetään yrittäjyyskahvilakonsepti, joka toimii avoimena kohtaamis-, ideointi- ja verkostoitumisympäristönä opiskelijoille, työnhakijoille, yrittäjille ja muille alueen toimijoille. Lisäksi luodaan mentorointimalli, jossa kokeneet yrittäjät ja asiantuntijat tukevat osallistujia yrittäjyysvalmiuksien kehittämisessä, liikeideoiden arvioinnissa ja jatkokehittämisessä sekä verkostojen rakentamisessa.

Hankkeessa selvitetään myös fyysisen YRITTÄMÖ-tilan perustamista esimerkiksi Ylivieskan Vierimaantien kampukselle. Tila toimisi matalan kynnyksen työskentely- ja kohtaamisympäristönä yrittäjyydestä kiinnostuneille sekä alustana kokeiluille ja yhteiskehittämiselle.

Keskeisenä tuloksena rakennetaan selkeä, vaiheistettu ja viestitty yrittäjyyspolku, joka konkretisoi yrittäjyyden mahdollisuudet opiskelijoille ja henkilöstölle. Polku kuvataan aikatauluineen ja sisältöineen ja se tuodaan näkyväksi oppilaitoksen viestinnässä sekä ohjauks- ja neuvontatyössä.

TYÖPAKETTI 2: YRITTÄMÖ -yrittäjyysvalmennus ja yritysten jatkuvuus (Kalajoki ja Haapavesi)

Hankkeessa toteutetaan kattava yrityskartoitus yhteistyössä kuntien yrityspalveluiden kanssa. Kartoitus sisältää yrityskäyntejä, puhelinhaastatteluja sekä sähköisen kyselyn. Sen avulla tunnistetaan omistajanvaihdostarpeet, alihankinta- ja ulkoistamismahdollisuudet, yrittäjyyttä tukevat palveluaukot sekä potentiaaliset toimialat uusille yrityksille. Kartoituksen tuloksia hyödynnetään yrittäjyysvalmennuksen sisällöissä, jatkajapolun rakentamisessa sekä uusien liiketoimintamahdollisuuksien konkretisoimisessa.

Kalajoki vastaa 6–7 moduulista koostuvan yrittäjyysvalmennuskokonaisuuden suunnittelusta ja toteutuksesta. Valmennus yhdistää verkkosisällöt (videot, tehtävät, työkirjat) ja lähitoteutukset (työpajat ja sparraus). Sisällöt kattavat keskeiset yrittäjyysosaamisen osa-alueet, kuten idean testauksen, tuotteistamisen, markkinoinnin ja myynnin, talousosaamisen, verotuksen sekä riskienhallinnan. Lisäksi käsitellään yritystoiminnan keskeisiä haasteita, kuten kassanhallintaa, hinnoittelua, jaksamista, osaamisvajeita sekä omistajanvaihdoksiin liittyviä kysymyksiä. Valmennusta täydentävät työpajamaiset lähivalmennuspäivät, joissa osallistujat kehittävät omia liikeideoitaan ja hyödyntävät kartoituksessa tunnistettuja liiketoimintamahdollisuuksia.

Hankkeessa rakennetaan alueellinen omistajanvaihdosten jatkajapolku, jonka avulla tunnistetaan luopumassa olevia yrityksiä ja potentiaalisia jatkajia sekä mahdollistetaan heidän kohtaantonsa hallitusti ja luottamuksellisesti. Toimintamalli dokumentoidaan ja juurrutetaan osaksi kuntien yrityspalveluja. Alihankintapotentiaalin hyödyntämiseksi tunnistetaan vähintään 20 konkreettista liiketoimintamahdollisuutta, joista laaditaan selkeät kuvauskortit valmennusten tueksi. Osallistujia sparrataan markkinapotentiaalin arvioinnissa, palveluiden tuotteistamisessa, hinnoittelussa ja asiakashankinnassa. Tarvittaessa järjestetään matchmaking-tilaisuuksia yritysten ja uusien yrittäjien kohtaamiseksi.

Haapavesi vastaa naisyrittäjyyden edistämisestä. Toimenpiteisiin kuuluvat kohdennetut valmennukset, mentorointi, vertaisverkostot sekä viestintäkampanjat, joissa tuodaan esiin paikallisia esimerkkejä ja roolimalleja. Lisäksi tarjotaan sparrausta rahoitukseen, pitchaukseen sekä joustaviin ja perheystävällisiin yrittäjyyden muotoihin.

TYÖPAKETTI 3: Yrittäjyysparrausta työllisyyspalveluissa (Nivala ja Haapavesi)

Työpaketissa pilotoidaan toimintamalli, jossa yrittäjyydestä kiinnostuneet asiakkaat saavat yksilöllistä ja oikea-aikaista tukea jo ennen liikeidean tarkentumista. Asiakkaita ohjataan aktiivisesti hankkeen palveluihin ja kuntien yrityspalveluihin, ja heidän tuen tarpeensa kartoitetaan kokonaisvaltaisesti.

Tarvittaessa hyödynnetään ostopalveluina toteutettavia valmennuksia esimerkiksi viestinnästä, markkinoinnista ja verkostoitumisesta. Pilotoinnin pohjalta rakennetaan pysyvä toimintamalli. Lisäksi kehitetään yrittäjyysbongari-toimintamalli, jonka avulla työllisyyspalveluiden henkilöstö tunnistaa yrittäjyydestä kiinnostuneet asiakkaat ja osaa ohjata heidät tarkoituksenmukaisiin palveluihin. Malli jalkautetaan koulutusten ja ohjeistusten avulla osaksi asiakastyön arkea. Yrittäjyyskasvatusta vahvistetaan myös asiakasviestinnässä. Hankkeessa toteutetaan monikanavainen ja positiivinen yrittäjyyskampanja, jonka tavoitteena on lisätä tietoisuutta yrittäjyydestä työllistymisen vaihtoehtona ja madaltaa yrittäjyyden aloittamisen kynnyksiä. Viestinnässä hyödynnetään konkreettisia esimerkkejä paikallisista yrittäjistä ja heidän poluistaan.

TYÖPAKETTI 4: Alueellinen yhteistyömalli (Ylivieska)

Hankkeessa rakennetaan alueellinen yhteistyömalli, joka yhdistää koulutuksen, työllisyyspalvelut ja yrityspalvelut saumattomaksi kokonaisuudeksi. Ensimmäisessä vaiheessa laaditaan yhteinen prosessikuvaus, joka yhtenäistää opiskelijoiden ja työllisyyspalveluiden asiakkaiden etenemisen kohti yrittäjyyttä. Tavoitteena on sujuvoittaa palvelupolkuja, vähentää katvealueita ja selkeyttää toimijoiden rooleja.

Toisessa vaiheessa perustetaan monialaiset palvelutiimit, joissa eri organisaatioiden asiantuntijat kokoontuvat säännöllisesti tarkastelemaan asiakkaiden tilanteita, sopimaan jatkopoluista ja koordinoimaan palveluita. Näin varmistetaan, että asiakas saa tarvitsemansa tuen yhtenä kokonaisuutena.

Kolmantena toimenpiteenä toteutetaan asiantuntijavaihtoa ja työnkiertoa organisaatioiden välillä. Toiminta pilotoidaan ja sen pohjalta luodaan pysyvä käytäntö, joka vahvistaa yhteistä ymmärrystä, osaamista ja toimintatapojen yhtenäisyyttä.

Lisäksi järjestetään 1–2 kertaa vuodessa seudullisia yrittäjyysfoorumeita, joissa esitellään hankkeen tuloksia, tuetaan verkostoitumista ja vahvistetaan toimijoiden sitoutumista yhteistyöhön.

TYÖPAKETTI 5: Hankkeen hallinto, viestintä ja seuranta (JEDU)

Hankkeen viestinnässä panostetaan sekä sisäiseen tiedonkulkuun että ulkoiseen näkyvyyteen. Kuntapäätäjille järjestetään oma kickoff-tilaisuus ja tarjotaan säännöllistä tietoa hankkeen etenemisestä. Tuloksia esitellään eri foorumeilla, kuten oppilaitosten tilaisuuksissa, alueellisissa verkostoissa ja kansallisissa seminaareissa. Hankkeessa järjestetään neljä julkista seminaaria sekä kirjoitetaan hankkeen toimiin liittyviä blogitekstejä.

Tulokellisuuden seuranta varten laaditaan hankekohtainen arviointisuunnitelma. Näin varmistetaan, että tavoitteet saavutetaan, tulokset dokumentoidaan ja hyvät käytännöt jäävät elämään hankkeen jälkeenkin. Kerätään osallistujapalautteet, pilotointien tulokset ja verkostotoimijoiden kokemukset ja kehitetään toimintaa näiden perusteella.

Hankkeen tulokset:

Hanke tuottaa alueelle kokonaisvaltaisen ja monistettavan YRITTÄMÖ-toimintamallin, joka yhdistää koulutuksen, yrittäjyysvalmennuksen, omistajanvaihdosten tuen, alihankintamahdollisuuksien hyödyntämisen sekä työllisyyspalveluiden yrittäjyysohjauksen yhdeksi selkeäksi poluksi. Tulokset ovat sekä määrällisesti mitattavia että laadullisesti todennettavia, ja ne jäävät elämään hankkeen päätyttyä. Konkreettiset tulokset mm:

- JEDU Yrittämö -toimintamalli luotu ja pysyvästi käyttöön otettu
- Laadittu uusi 3–5 osp tutkinnonosa ”Yrittäjyys osana ammatillista identiteettiäni” (julkaistaan AOE.fi)
- Uusi yrittäjyyskoulutuspaketti, joka hyödyntää pelillistämistä ja innovaatiopedagogiikkaa
- Yrittäjyyskahvilakonsepti pilotoitu kaikissa toimipisteissä (vähintään 15 tilaisuutta)
- Yrittäjyyskasvatuksen täsmävalmennukset järjestetty (3–5 koulutusta, yli 50 osallistujaa)
- Monistettava yrittäjyyspolku
- Omistajanvaihdosten jatkajapolku
- Naisyrittäjäverkosto

- Monialaiset palvelutiimit perustettu (koulutus, yrityspalvelut, TE2025-työllisyysalueet)
- Asiantuntijavaihto (Job Shadow) ja vierailukäytännöt jalkautettu

Lisätietoja hakemuksesta

Kustannusarvion jakaantuminen:	EU+valtio 925 571 €
Palkkakustannukset 828 261 €	Kuntarahoitus, oma 233 993 €
Flat rate 40 % kehittäminen 331 303 €	
Nettokustannusarvio yhteensä 1 159 564 €	Rahoitussuunnitelma yhteensä 1 159 564 €

Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

Hankkeen kustannusarvio yhteensä	1 159 564 €
Hankkeen rahoitussuunnitelma yhteensä	1 159 564 €
Hankkeelle esitetty tuen enimmäismäärä	925 571 €, 80 %

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hanke on Uudistuva, osaava ja osallistava Suomi 2021–2027-ohjelman mukainen ja toteuttaa sen toimintalinjan 7 erityistavoitetta 7.1. Turpeesta luopumisen alueellisesti oikeudenmukainen siirtymä. Hanke täyttää yleiset valintaperusteet ja erityistavoitekohtaisessa arvioinnissa hanke sai riittävästi pisteitä (15/24) tullakseen rahoitetuksi.

Hanke vastaa Pohjois-Pohjanmaan eteläosan elinkeino- ja työmarkkinatilanteessa tunnistettuun kaksoishaasteeseen: toisaalta alueella on osaaajapula ja tarve uusille yrittäjyysratkaisuille, ja toisaalta moni nuori, työtön tai uranvaihtaja kamppailee löytääkseen oman paikkansa työelämässä. Hanke tukee uusien taitojen hankkimista, uuden oppimista ja uudenlaisten työllistymisvaihtoehtojen löytymistä ennen kaikkea yrittäjyyden kautta.

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Pohjois-Suomen Elinvoimakeskuksen EURA-rahoituskokous 18.3.2026
Pohjois-Suomen Elinvoimakeskuksen Elinkeino ja luonnonvara - teemaryhmän kommentit 5. – 19.2.2026
Pohjois-Pohjanmaan MYR-sihteeristö 19.5.2026
Pohjois-Pohjanmaan MYR 28.5.2026

Rahoittaja puoltaa hankkeen rahoittamista